Eduskunnan hallintovaliokunta

**VIITE:** Eduskunnan hallintovaliokunnan lausuntopyyntö HE 165/2026 vp, 2.11.2026

# Poliisihallituksen asiantuntijalausunto hallintovaliokunnalle hallituksen esityksestä laeiksi poliisilain 2 luvun, rajapoliisiyhteistyöstä tehdystä sopimuksesta annetun lain ja Puolustusvoimien virka-avusta poliisille annetun lain muuttamisesta

## 1 Lausuntopyyntö

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt Poliisihallitukselta kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi poliisilain 2 luvun, Suomen tasavallan hallituksen ja Ruotsin kuningaskunnan hallituksen välillä raja-alueen poliisiyhteistyöstä tehdystä sopimuksesta annetun lain ja Puolustusvoimien virka-avusta poliisille annetun lain muuttamisesta (HE 165/2026 vp). Hallituksen esityksen tavoitteena on parantaa poliisin mahdollisuuksia puuttua miehittämättömien kulkuneuvojen aiheuttamiin turvallisuusuhkiin sekä ajantasaistaa sääntely vastaamaan teknologista kehitystä. Tavoitteena on varmistaa, että yhteiskunnalla on muuttuneessa turvallisuusympäristössä käytettävissään tehokkaasti toimiva poliisi, jolla on tehtäviensä hoitamiseksi riittävät, oikeasuhtaiset ja teknologianeutraalit toimivaltuudet sekä muut oikeudelliset edellytykset havaita, tunnistaa ja torjua uusia turvallisuusuhkia sekä suojata väestöä, yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja ja kriittistä infrastruktuuria.

Esityksen tavoitteena on lisäksi varmistaa, että poliisin toimivaltuudet muodostavat johdonmukaisen ja teknologianeutraalin kokonaisuuden, joka mahdollistaa puuttumisen turvallisuutta vaarantavaan toimintaan riippumatta siitä, tapahtuuko se ilmassa, maalla, veden pinnalla vai veden alla toimivalla miehittämättömällä kulkuneuvolla. Tavoitteena ei ole laajentaa toimivaltuuksia enempää kuin muuttunut turvallisuusympäristö edellyttää, vaan varmistaa, että poliisi kykenee jatkossakin toteuttamaan sille poliisilaissa säädetyt tehtävät tehokkaasti, ennakoivasti ja perus- ja ihmisoikeudet asianmukaisesti huomioon ottaen sekä tehokkaassa yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa.

## 2 Poliisihallituksen asiantuntijalausunto

Pidän hallituksen esitykseen sisältyviä lakiehdotuksia hyvin valmisteluina ja poliisitoiminnan kannalta erittäin perusteltuina. Poliisilla, joka on sisäisen turvallisuuden keskeinen viranomainen, on oltava ajantasaiset ja aikaa kestävät toimivaltuudet, jotta se

voi tarvittaessa puuttua miehittämättömien kulkuneuvojen kulkuun tai toimintaan, jos se on tarpeellista esimerkiksi poliisitehtävän suorittamiseksi.

Esitykseen sisältyvän ensimmäisen lakiehdotuksen sääntely on valmisteltu hyvin johdonmukaiseksi kokonaisuudeksi. Mielestäni on erinomaista, että ensimmäisen lakiehdotuksen 2 luvun 11 a §:n soveltaminen olisi mahdollista, jos se on erikseen määritellyn tehtävän kannalta tarpeellista sen sijaan, että soveltaminen olisi sidoksissa välttämättömyyteen. Tämä on selkeää myös suhteessa poliisilain (872/2011) 2 luvun 11 §:n 1 momentin sääntelyn kanssa. Sen perusteella poliisilla on oikeus määrätä kulkuneuvo pysäytettäväksi, siirtää kulkuneuvo tai määrätä se siirrettäväksi, jos se on perusteltua – ei siis välttämätöntä – poliisille kuuluvan tehtävän suorittamiseksi. Kuten hallituksen esityksen säännöskohtaisissa perusteluissa on osuvasti todettu, välttämättömyys viittaa yleensä vihoviimeiseen käytössä olevaan keinoon, mikä tuo käytännön hankaluuksia, jos tavoitteena on valita vähimmän haitan periaatteen mukaisesti lievin, mutta tehokkain toimivaltuus miehittämättömän kulkuneuvon kulkuun tai toimintaan puuttumiseksi.

Miehittämättömän kulkuneuvon kulkuun tai toimintaan voitaisiin puuttua teknisellä laitteella. Tekninen laite voi olla luvanvarainen radiolaite tai radiohäirintälaite, mutta se voi olla mikä tahansa muukin laite, joka soveltuu käyttötarkoitukseensa. Ehdotettu sääntely antaisi poliisille joustavat keinot määritellä itse, minkälaisia teknisiä laitteita tällaisessa toiminnassa voidaan käyttää.

Ehdottavan sääntelyn kannalta on tärkeää, että ilmoitusvelvollisuus Liikenne- ja viestintävirastolle koskee vain radio- tai muulle viestinnälle taikka yleiselle viestintäverkolle haittaa aiheuttavien teknisen laitteiden käyttöä miehittämättömän kulkuneuvon kulkuun tai toimintaan puuttumisessa. Koska kaikki tekniset laitteet eivät ole tällaisia laitteita, ei mikään yleinen ilmoitusvelvollisuus ole perusteltu. Ehdotettava sääntely huomioikin hyvin sen, että vain radiolaitteen tai radiohäirintälaitteen käytöstä tulisi ilmoittaa ilmoittamisen edellytysten täyttyessä.

Pidän erityisen hyvänä, että poliisilain 2 luvun 19 §:ää ehdotetaan muutettavaksi. Nykyinen sääntely, jossa poliisilain 2 luvun 11 a §:ää ei ole erikseen huomioitu ampuma-aseen käyttöä koskevassa sääntelyssä, on tehnyt voimakeinojen käytöstä näiltä osin tulkinnanvaraisen. Käsittelyssä oleva esitys selkeyttäisi ratkaisevasti sitä, voiko ampuma-asetta käyttää puututtaessa miehittämättömän kulkuneuvon kulkuun tai toimintaan, ja millä edellytyksin ampuma-asetta voi käyttää.

Hallituksen esityksessä on käsitelty lyhyesti poliisitoimenpiteiden yleistä dokumentointivelvollisuutta. Totean, että varsinkin voimakeinojen käyttämistä seurataan ja tilastoidaan tarkasti. Poliisin voimakeinoista sekä kulkuneuvon pysäyttämisestä annetun sisäministeriön asetuksen (245/2015) 6 §:n 1 momentin mukaan Poliisihallitus seuraa poliisin voimakeinojen käyttöä ja ohjaa sekä kehittää niiden koulutusta. Voimankäyttövälineiden käytöstä on laadittava viipymättä selvitys esimiehelle Poliisihallituksen erikseen antaman määräyksen mukaisesti. Selvitys on laadittava myös tarkoituksettomasta ampuma-aseen laukeamisesta. On siis selvää, että varsinkin

voimakeinoin tapahtuvasta miehittämättömän kulkuneuvon kulkuun tai toimintaan puuttumisesta laadittaisiin selvitys, joka sitten palvelisi montaa tarkoitusta niin tilastointiin kuin laillisuusvalvontaankin liittyen, muista tarkoituksista puhumattakaan.

Konsta Arvelin, poliisitarkastaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 09.11.2026 klo 10:47. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu

Eduskunnan hallintovaliokunta

**Poliisihallitus**
Opastinsilta 12 B, PL 1000, 00521 Helsinki
kirjaamo.poliisihallitus@poliisi.fi
Puhelin +358 295 480 181, Faksi +358 295 411 780, poliisi.fi